

шлях уведення, дози, спосіб застосування тощо. В анестезіології, насамперед, слід заглиблюватись у такі чинники, що впливають на ефективність та безпеку застосування ліків, як хімічна будова і, відповідно властивості ЛЗ (здатність проникати крізь ГЕБ), швидкість і тривалість дії, а також можливі небажані реакції, пов'язані із застосуванням ліків в осіб під час оперативного втручання.

Враховуючи вище зазначене, можна відзначити, що фармакологія як фундаментальна навчальна дисципліна, що є обов'язковим освітнім компонентом освітньої програми «Медицина», є не лише підґрунтям для вивчення КД з метою формування низки загальних, фахових і спеціальних компетентностей. Дисципліна також надає здобувачам перспективу різнобічного вивчення ЛЗ і на старших курсах за певними характерними аспектами відповідно до кейсів, які виникають на підставі професійних ситуацій.

Таким чином, в реалізації компетентнісного підходу вивчення клінічних дисциплін фармакологія виконує роль не лише важливої фундаментальної дисципліни, але й задає напрямок до подальшого формування й розвитку загальних та фахових компетентностей майбутніх лікарів при вивченні ЛЗ.

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Олексієнко В.В., Білаш С.М., Проніна О.М.

Полтавський Державний Медичний Університет,
м. Полтава, Україна,
vladoleksienko20@gmail.com

Вступ: Вища медична освіта повинна забезпечувати якісну підготовку студентів, адже рівень підготовки майбутніх лікарів прямо впливає на якість надання медичної допомоги по всій країні. При тому рівні, якого зараз досягла медицина, необхідність змін в навчальному процесі стає все зрозумілішою. Саме високоякісна підготовка молодих спеціалістів може наблизити нашу освіту до міжнародних стандартів.

Сучасні часи створюють безліч можливостей для покращення навчального процесу. Первинним і найпростішим для впровадження є так звані інформаційні технології. Зараз інтернет дозволяє легко знаходити інформацію тоді, коли це нам потрібно. Крім того, останнім часом стрімкий розвиток отримало онлайн – навчання. Вже нікого не дивує можливість проведення занять на відстані без втрат у рівні викладання.

Так звані VR - технології з'явилися відносно недавно, але їх вплив на навчальний процес складно переоцінити. Студенти мають можливість не просто досліджувати найдрібніші деталі людського організму, а й проводити операційні втручання на віртуальних пацієнтах. Це важливо, адже під час такої

Міжнародна студентська міждисциплінарна науково-практична internet-конференція до Всесвітнього дня анатомії «Медичні та біологічні науки: міждисциплінарний аспект» маніпуляції не ризикує ні студент, ні так званий “пацієнт”. Окрім того, вже під час реальної операції лікар буде відчувати менший стресс.

Ці приклади ясно вказують нам, що подальший розвиток і масове впровадження подібних технологій у навчальний процес є необхідним елементом покращення навчання. Усі галузі держави повинні йти нога в ногу з часом, щоб досягти рівня найрозвиненіших країн.

Мета: дослідити рівень покращення якості викладання оперативної хірургії та топографічної анатомії при використанні VR– технологій та онлайн - матеріалівна парах.

Матеріали та методи: основним методом при даному дослідженні є використання симуляційних технологій (в тому числі VR - технологій) на семінарських парах. Також на заняттях використовувались мультимедійні презентації та відеоматеріали відповідно до теми заняття.

Результати: під час використання зазначених технологій було виявлено підвищення рівня зацікавленості серед студентів до навчального процесу і загального рівня знань серед студентів. Слід сказати, що після використання VR – шолому кількість запитань від студентів зростає, адже 3d візуалізація дозволяє краще бачити будь – які аспекти операції чи досліджуваного органу. Крім того, важлива наявність самого елемента практики, що позитивно вплине на роботу на інших кафедрах і є важливим для майбутніх практикуючих лікарів.

Варто зазначити, що під час застосування даних технологій важливим є не тільки наявність симуляторів і фантомів, а й педагогічний досвід самого викладача. Впровадження в навчальний процес симуляційних технологій пред'являє до науково-педагогічних працівників вимоги про знання і вміння використовувати дані навички при підготовці студентів. Тому важливо розуміти, що подібними методиками викладачі теж повинні оволодівати. Які б не були технології, але саме людський фактор є визначальним у навчальному процесі.

Висновки: Масове впровадження симуляційних технологій і збільше невикористання онлайн - ресурсів дасть змогу не лише більше заохочувати студентів до вивчення навчального матеріалу, а й стимулювати самостійну підготовку і підвищити рівень навчання в цілому.

Список використаних джерел:

1. Роль симуляционных технологий в медицинском образовании: материалы учеб.-метод. конф. для препод. высш. шк., 28 мая 2014 года / редкол.: Г. С. Томилка (отв. ред.) и др. Хабаровск : Изд-во ДВГМУ, 2014. 67 с.

2. Специалист медицинского симуляционного обучения / под ред. акад. В. А. Кубышкина, проф. А. А. Свистунова; сост. М. Д. Горшков. Москва : 2016. 320 с.

3. Удосконалення якості підготовки лікарів у сучасних умовах : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Полтава : ВДНЗУ «УМСА», 2016. 266 с.

4. Левкин О. А. Опыт использования симуляционных технологий при обучении врачей и парамедиков. *Матеріали XII навч.-метод. конф. ДЗ «ЗМАПО МОЗ України»*. Запоріжжя, 2015. С. 67–68.

5. Симуляційне навчання в медицині: міжнародний та вітчизняний досвід / В. В. Артьоменко та ін. *Одеський медичний журнал*. 2015. № 6. С. 67–74.

6. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : монографія / за ред. П. Ю. Сауха. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. 444 с.

КЛІНІЧНА АНАТОМІЯ ТА ОПЕРАТИВНА ХІРУРГІЯ У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТА АМЕРИКАНСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ПРОСТІР

Півторак В.І., Бурков М.В., Голубовський І.А.

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова,

м. Вінниця, Україна

pivtorakv@gmail.com

Сьогодні вища освіта Європи переживає знаковий етап своєї еволюції. Він ознаменований об'єднанням європейської освітянської спільноти. Як бути Україні в ситуації, коли Європа не лише декларувала, але й конкретно визначила та опрацювала стратегічні цілі і послідовні методичні заходи з корінних змін в системі вищої освіти і науки та в підготовці високопрофесійних спеціалістів, зокрема і медичного профілю?

Мета роботи: визначити роль і місце предмету «Клінічна анатомія та оперативна хірургія» при міждисциплінарному підході до підготовки майбутніх лікарів в Україні. Наведений матеріал ставить за мету привернути увагу медичної спільноти до факту перебудови вищої медичної освіти в Україні без врахування національних традицій та надбань.

Зі зростанням вимог до якості медичної освіти та підготовки висококваліфікованих лікарів вектор у викладанні клінічної анатомії людини як значущого та базисного предмета має бути спрямований у бік формування основ клінічних компетенцій, застосування всіх найкращих традиційних та більш просунутих, модернізованих форм та технологій викладання. З метою посилення клінічного компонента у викладанні анатомії людини, підвищення інтересу до предмета та закріплення отриманих знань протягом багатьох років на кафедрі використовуються ситуаційні завдання, більшість із яких потребує застосування базових анатомічних у клінічно обумовлених ситуаціях. У викладанні клінічної анатомії об'єднання, повна інтеграція найкращих рис традиційного та проблемно-орієнтованого навчання допоможуть формуванню професійних компетенцій студентів з перших років навчання у медичному вузі, підготовці їх до навичок клінічного мислення.

Основним змістом предмета є пошарова топографія окремих ділянок